

kaldte Fordring fra Magistratens Side, burde, hvis han havde været ganske loyal, have tilføjet, at Komiteens Formand har oplyst, at man ikke maatte lægge nogen Vægt paa denne saakaldte Fordring fra Magistratens Side; thi det er ligesaa meget en Fordring fra Komiteens Side. Sagen er nemlig den, at naar man vil lægge Haven, eller ialtfald dens østlige Del, i et Hul lavere end Terrainet, maa den nødvendigvis modtage alt det skadelige Vand fra det tilgrændsende Terrain. (Dinesen: Nei!) Men derved bliver Jorden sur, og Planterne ville da ikke kunne gro; det synes jeg, er ganske klart. Fremdeles har det været Tale om de mundtlige Forhandlinger mellem en nu afdød Professor og den vedkommende Borgmester, og jeg synes næsten, man har antydet, at der var foregaaet noget sært Underfundigt ved disse Forhandlinger. Jeg har imidlertid saa tidt her i Rigsdagen hørt Klage over, at vore Autoriteter skrive altfor meget, og jeg har selv været med til at føre Anke derover; men naar de undlade at skrive lange Breve fra det ene Kontor til det andet om, hvorledes Grændserne og Anlægget skal være, naar man er saa forstandig at sende et Par Mænd derud for at træffe den praktiske Afgjørelse, saa bebrejder man dem dette bagefter. Naar det nu fra Mindretallets Side foreslaas at sætte en bestemt Sum som Maximum for, hvad Haven maa koste, synes dette egentlig ikke at være saa urimeligt eller unaturligt; det er Noget, vi have gjort ved forskjellige andre Leiligheder, saaledes som da der for ganske nylig var Spørgsmaal om et nyt Theater. Jeg vil dertil sœie, at, hvis det store Spørgsmaal om Anlægget af den botaniske Have ikke fra først af var fremkommet paa Finantsloven, men ved et særskilt Lovforslag — hvad der maaske havde været det Heldigste —, skulde jeg tro, at man var kommen til at sætte en saadan Sum som Maximum. Det gjorde man med Hensyn til det ny kongelige Theater, med Hensyn til Havnen ved Søbjerg og ved forskjellige andre Leiligheder, men den væsentligste Omstændighed, som efter min Mening afgjort taler imod nu at gaa denne Vej, er den, der er udtalt i Betænkningen, nemlig at man derved vilde komme

i Modstrid med det Standpunkt, hvorpaa man ifjor stillede sig. Det er baade skriftlig og mundtlig mange Gange af mig blevet udtalt, at der ikke kunde blive udgivet en eneste Skilling, uden at der forelaa nøiagtige og detaillerede Planer og Overslag, som fandt Rigsdagens Billigelse. Man gif netop ikke den Vej at ansætte en bestemt Sum og at sige: Indenfor denne Sum kunne I gjøre Eder saa lystige, som I ville. Nei, man skulde komme til os med forstandige Overslag, og vi skulde da gjennem vort forstandige Finantsudvalg bedømme, hvor meget man kunde faae hvert Aar, saalænge Anlægget varede. Det var Standpunktet ifjor, og der er ingen Grund til nu at forlade det. Dette gjælder om Fler-tallet af Udvalget, og det vilde altsaa komme i Modstrid med sig selv ved at gaa den anden Vej; men der er ogsaa andre Betænklichkeiten, som stille sig frem derved. Jeg vil saaledes spørge de ærede Medlemmer, der ville gaa den Vej, paa hvilken Maade de ville faae en Betyggelse for, at denne Sum ikke overskrides? Det samme Spørgsmaal vil komme frem med Hensyn til det nye kongelige Theater, thi det vil ses, at et Mindretal i Udvalget vil forlange, at Ministeren skal tilveiebringe aldeles betryggende Sikkerhed for, at Overslaget ikke overskrides, men jeg tror ikke, at en saadan Fordring kan stilles, eller at der trænges til en saadan Sikkerhed. Denne Fordring kan ikke fyldestgøres, medmindre man forlanger, at der stilles reel Kaution, Kaution i Penge eller Papirer for, at Summen ikke overskrides; men hvorfra i Alverden skal man faae denne Sikkerhed? Man vil da vel ikke forlange, at Komiteen eller dens Formand, der uden Bederlag anvender Tid og Kræfter paa dette Anlæg, oveniud skulde stille Kaution? I saa Tilfælde vilde man ikke kunne forundre sig over, om de traf sig tilbage og lod det Hele ligge, som det laa. Man kan ikke fra Administrationens Side gjøre andet end at sørge for ethvert muligt forstandigt Tilsyn og for, at der haves paa-lidelige Overslag, solde Kontrahenter osv. osv.; større Sikkerhed kan ikke tilveiebringes. Naar Pengene vare brugte, og man f. Ex. ikke havde Glas paa Drivhusene eller man stod med et